

stæderne som paa Landet. Vi mene altsaa, at det vilde forstyrre den rette Harmoni i Lovgivning, dersom man saa fort efter, for et aldeles beslægtet Forhold, opstillede et andet Princip, og at det navnlig vilde være til Hinder for en nærmere Sammensmeltning mellem By og Land, som vi af de i Betænkningen udviklede Grunde ansee for et høist vigtigt og følgerigt Skridt i vor Udvikling, hvortil Alt stræber hen. Det er ogsaa i denne Erkjendelse, at den ærede Indenrigsminister, ved at sætte Sagen i Bevægelse, havde fra først af aabenbart tænkt sig at kunne gjøre et andet vigtigt Skridt, nemlig at samle By og Land i et overordnet Communalraad, skjøndt det ikke fremgik af disse aldeles foreløbige Anthyndinger, om dette blot var meent som en overordnet Instantz for begge Slags underordnede Communer, eller om det tillige skulde omfatte den langt vigtigere Side af Sagen, hvor nemlig Amtsraadet er den første Instantz, er den egentlige Bestyrer af de særlige Amtscommunes Anliggender, hvori der altsaa ikke er Tale om en højere Stadfæstelse af en af de underordnede Communer fattet Beslutning, heller ikke om Afgjørelse af en Sag, der indankes fra disse, men de langt vigtigere Sager, hvor der er fælles Anliggender og Interesser, der ved fælles Midler skulle fremmes. Det er ene og alene med Hensyn til dette sidste Punkt, at Sagen frembyder Vanskeligheder; thi jeg troer, at det maa være enhver med Forholdene bekendt Mand klart, og jeg troer ogsaa, at det maa fremgaae uigjendriveligt, af hvad derom indeholdes i Udvalgets Betænkning, at det er overmaade let at tilveiebringe en Repræsentation af Byerne i de nærværende Amtsraad, og at det er overmaade let at lade dette Fællesraad være fælles Overinstantz baade for Landcommunerne og for Bycommunerne. Men hvad der har en meget stor Vanskelighed, det er Sammensmeltningen af alle de fælles Interesser for By og Land, som skulle fremmes ved fælles Kræfter, altsaa med andre Ord at udfinde den Maalestof, hvorefter By og Land, der med Hensyn til deres Skatteforhold ere undergivne meget forskellige Vilkaar, kunne sammensmeltes i Amtsrepartitionsfonden. Det er med Hensyn til dette vanskelige og meget forviklede Spørgs-

maal — om hvilket jeg vil sige, at, er dette først løst, saa er der, saavidt jeg formaaer at see, ingen Vanskelighed ved at faae en aldeles fyldestgjørende Communal-Ordnung her i Landet — det er med Hensyn dertil, at Udvalget har antydet den Mulighed, at man, hvad Skattesystemet for Landet angaaer, jeg vil ikke sige i det Hele taget, skjøndt det er bekiendt, at der gives Stemmer herfor, men delvis — kunde udfinde en anden Stattebasis, end ene og alene Hartornet, der er uanvendelig paa Byerne; thi de have nok Hartorn, men det staaer ikke i Forhold til deres Betydning som Kjøbstæder og til deres Skattepligt og Skatteevne, og det hvad enten vi sammenligne Byernes Velstand med en tilsvarende Deel af Landcommunerne, eller By med By. Der kan være fattige Byer, som have tre til fire Gange saa meget Hartorn, som andre mere velhavende, der have den tidobbelte Evne til at bidrage til saadanne Foretagender, og som ogsaa gjøre det nu efter den meget principstridige Nødhjælp, hvorved man fra Tid til anden, efter som slike fælles Interesser fremtraadte paa en saadan Maade, at de maatte finde Fyldestgjørelse, har søgt at raade Bod paa den principielle Mangel af Ænhed baade i Bestatning og Bestyrelse. — Med Hensyn til det Spørgsmaal altsaa, om der kunde udfindes en fælles Skattenorm for By og Land ved, ved Siden af Hartornet, at opstille en anden Regel, har Udvalget ikke kunnet Andet end hentyde til et Spørgsmaal, der i saa Henseende fortjente at tages under Overveielse. Den Maade, som Udvalget har anseet for den praktiske til at komme et vigtigt Skridt fremad, er den i Betænkningen udviklede, at tage Gjennemsnitsbeløbet af de Summer, som By og Land virkelig have bidraget til de for begge fælles Formaal; havde man disse Beløb opstillede i fuldkomment klare Tal, var det ønskeligt at tage Gjennemsnittet for det længst mulige Næremaal, maaskee med Fradrag at det højeste og laveste — det kan være, at man af praktiske Grunde maa indskrænke sig til et noget mindre. Naar man faaer et saadant Gjennemsnit, kan man antage, at dette nogenlunde vil betegne det rigtige Forhold, vel at mærke efter den nu bestaaende Lovgivning; thi det Spørgsmaal, om